

විදුග්ධ ගැමි සංස්කෘතිය අමතකකිරීම

අපි සිංහල සමාජයෙහි ඇති සංස්කෘතික ධාරාවන් ගැන සාකච්ඡා කරමින් සිටින්නෙමු. එහි ඉංග්‍රීසි උගතුන්ගේ ව්‍යාප්ත විදුග්ධ සංස්කෘතියක්, ඉංග්‍රීසි උගතුන්ගේ ව්‍යාප්ත ජනප්‍රිය සංස්කෘතියක්, සිංහල උගතුන්ගේ ඊනියා විදුග්ධ සංස්කෘතියක්, නන්තන්තර සංස්කෘතියක් හා ගැමි සංස්කෘතියක් ඇති බව ද කීවෙමු. මේ සංස්කෘතීන් ව්‍යාප්ත ඊනියා ආදී වශයෙන් විස්තර කෙරෙන්නේ එවා අනුකරණ හා විදුග්ධ බවක් දැක්වීමට නොලැබෙන ප්‍රෝඩාවන් පමණක් වන බැවිනි. නන්තන්තර සංස්කෘතිය ද අනුකරණයකි. එහි ඇත්තේ ගැමි සංස්කෘතියෙන් වෙන්කෙරුණු ඇතැමුන් බටහිර ජනප්‍රිය සංස්කෘතිය නමින් හැඳින්වෙන සංස්කෘතිය අනුකරණයෙන් ලබාගත් සංස්කෘතියකි. පළමු සංස්කෘතීන් හතර ගැන විස්තරයක් මෙතෙක් ඉදිරිපත්කෙරී ඇත.

යුරෝපීයයන් පැමිණීමට පෙර මෙරට තිබී ඇත්තේ සජාතීය සංස්කෘතියකි. නුවර යුගයේ නායකකාර රජවරුන්ගේ පාලන කාලයෙහි සිංහල සමාජය සජාතීය සංස්කෘතියක් සහිත සමාජයක් ලෙස හැඳින්වීමක් නොකෙරෙන බව මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු ය. එහි රජවරුන්ගේ හා ඔවුන්ගේ නැඳැයන්ගේ සංස්කෘතිය සාමාන්‍ය ජනයාගේ සංස්කෘතියෙන් වෙනස් වී ඇති බව පැහැදිලි ය. මේ රජවරු යුරෝපීයයන් පැමිණීමෙන් පසුව රජකළ බව ද ඔවුන්ගේ සංස්කෘතියෙහි තෙළිඟු දේශයෙන් මදුරෙයි නුවරට පැන ආ තෙළිඟු බස කතාකළ වූවන්ගේ සංස්කෘතියක් ලක්‍ෂණ මෙන් ම ඇතැම් සිංහල බෞද්ධ ලක්‍ෂණ ද යුරෝපීයයන්ගෙන් ලබාගත් අනුකාරක බටහිර සංස්කෘතික ලක්‍ෂණ ද විය.

අද අපට ඇත්තේ නුවර යුගයේ සංස්කෘතික ලක්‍ෂණ ද උරුම කරගත් සංස්කෘතීන් බව පැහැදිලි ය. අපි කිසි දිනෙක ඊනියා නිර්මල සිංහල සංස්කෘතියක් ගැන සඳහන් නො කෙරුවෙමු. අපට අවශ්‍ය කරන්නේ අපේ විවිධ සංස්කෘතීන් ගැන බටහිර ප්‍රවාදවලින් බැහැරව අපේ ඇසකින් අධ්‍යයනයක් කිරීමට ය. එසේ අධ්‍යයනයකින් පසු කළයුතු වෙනස්කම් වේ නම් ඒ ගැන විමසිලිමත් වීමට ය. මෙරට කුලභේදය භාරතයේ පමණට නොවූවන් යම් තරමකට හෝ පැතිරී ගියේ නුවර යුගයෙන් හා විශේෂයෙන් ම බිරිතානීන්ගේ පැමිණීමෙන් පසුව බව පැහැදිලි ය. බිරිතානීන් කුලභේදය වැඩිකිරීමට හැකි සෑම දෙයක් ම කළහ.

අද වන විට සිංහල සමාජයෙන් කුලභේදය තුරන් වී යමින් පවතියි. කුලභේදය යනු අපේ සංස්කෘතියෙන් මුළුමනින් ම දුරු කළයුත්තකි. ඒ ඉහත සඳහන් වූ කළයුතු වෙනස්කම්වලින් එකක් වෙයි. මෙහි දී අපේ පැරණි සමාජයෙහි වූ කුලභේදය කුලභේදය සමග පටලවාගත යුතු නොවේ. කුලභේදය සකස් වූයේ තම තමන්ගේ වෘත්තිය පදනම් කරගනිමිනි. ඒ කිසිම කුලයක් අනෙක් කුලවලට වඩා විශේෂිතවූවක් නො වී ය. සියලුලෝ ම තම තමන්ගේ කුලය ගැන අභිමානයකින් පසුවූහ. නුවර යුගයේ දී හා යුරෝපීයයන් පැමිණීමෙන් පසුව අප එකතුකරගෙන ඇති ඇතැම් දෑ ක්‍රමයෙන් අත්හැරීමට කාලය පැමිණ ඇත.

මෙරට යුරෝපීයයන් පැමිණීමට පෙර තිබූ සංස්කෘතිය සජාතීය වී ය යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ සියළු සිංහලයන් එක් සංස්කෘතියකට පමණක් අයත් වූ බව ය. ඉන් කියැවෙන්නේ සිංහලයන් අතර සංස්කෘතික වශයෙන් කිසිම වෙනස්කමක් නොවූ බව නො වෙයි. සුළු වෙනස්කම් තිබුණ ද ඒ වෙනස්කම් හේතුවෙන් වෙනස් සංස්කෘතීන් ලෙස හඳුනාගැනීමට තරම් ප්‍රපංච සමාජයෙහි නොවීය යන්න මෙහි අදහස වෙයි. අද වුව ද ඉහත කී සංස්කෘතික ප්‍රභේද පහ පිරිවසා ඇති සමානකම් බොහෝමයක් සිංහල සමාජයෙහි දැකිය හැකි බව පැහැදිලි ය.

අපේ ආභාරපාන ඇදුම් ගැන විමසා බැලීමේ දී මේ සමානකම් අපට දැකිය හැකි ය. සිංහල පිරිමින් සියළු දෙනාම පාහේ ගෙදරට අඳින්නේ සරම ය. පන්සලට යෑමේ දී පිරිසදුව එහෙත් චාම් ව ඇදුමක් සකස්කරගැනීමට අපි වෙහෙසෙන්නෙමු. එන්සලේ දී අපි තවමත් එක් මට්ටමක වෙමු. බණ ඇසීමේ දී ප්‍රභූන්ට විශේෂ අසුන් නො පැනවෙයි. සද්ධාරිණීය රජතුමා දිනක් බණ ඇසීමට පමා වී පන්සලට ගිය විට බණ මඩුවේ අසුන් නොමැති බව පැපහී ගොස් ඇත. එතුමා රජතුමා බැවින් බණ මඩුවේ සිටි කිසිවකු නැගිට එතුමාට තම අසුන් පැනවිය යුතු ය යන අදහසක් එකල සමාජයෙහි තිබී නැත. රජතුමාට අසල පිහිටි ගල්තලාවක වාඩි වී බණ ඇසීමට සිදු වී ඇත.

අද එවැනි තත්වයක් ඇතැයි අපි නො කියමු. යුරෝපීයයන්ගේ පැමිණීමෙන් පසුව හා නුවර යුගයේ දී අපේ සංස්කෘතියට පිවිසි කුණු කන්දලේ හේතුවෙන් අද දේශපාලනඥයන්ට යම් විශේෂ සැලකිල්ලක් කරනු දැකිය හැකි ය. එය ද හැකිනම් වෙනස්කර ගත යුතු ලක්ෂණයකි. භික්ෂුන් වහන්සේට මෙහි දී විශේෂ කාර්යභාරයක් ඉටුකළ හැකි ය. කෙසේ වුවත් සද්ධාතිස්ස රජුගේ කාලයෙහි පමණට ම නැතිවුවත් අද ද පත්සලේ දී බොහෝවිට ඇත්තේ සමානත්වයකි. එවැනිත් බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි දක්නට නො මැන.

මෙරට තිබූ මේ සජාතීය හෙවත් පොදු සංස්කෘතිය කුමක් ද. එය ගැමි සංස්කෘතියක් විය. එහෙත් අප මෙහි දී ගැමි යන්න යොදාගන්නේ බලශක්තියේ ග්‍රාමීය අර්ථයෙන් නො වේ. මෙරට ගැමි සංස්කෘතිය විදුර්ධ සංස්කෘතියක් විය. සිංහල සමාජයෙහිද අද ඇති සංස්කෘතික ධාරා පහෙන් අවසන් එක වන්නේ අදත් යම් පමණකට වුවත් මෙරට ඉතිරි වී ඇති ගැමි සංස්කෘතිය ය. එකල ගැමි සංස්කෘතිය මුළු රටේ ම සංස්කෘතිය විය. එය භික්ෂුන් වහන්සේගේ රජුගේත් සාමාන්‍ය වැසියාගේත් සංස්කෘතිය විය. සියලුම ම ගැමියෝ වූහ.

අනුරාධපුරයෙහි විසුවත් අතර සුළු නාගරික ලක්ෂණයක් නොතිබී බවක් මෙයින් නො කියැවෙයි. විදේශීය වෙළෙන්දන් බුද්ධිමතුන් විදෙස් තානාපතිවරුන් ආදීන් ගැවසුනු නගරයක එකල ලෝකයෙහි තිබූ නාගරික ලක්ෂණ නොතිබිණි යැයි කීම විචිළවකි. එහෙත් ඒ ලක්ෂණ පිටපොත්තෙහි පමණක් වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. එසේ නොවීනම් කාලයත් සමග ඒ වර්ධනය වී වෙනත් සංස්කෘතික ධාරාවක් මෙරට බිහිවිය යුතුව තිබිණි. එසේ බිහිනොවීමෙන් පෙනුම් කරන්නේ විදේශවලින් පැමිණි නාගරික ලක්ෂණ අනුරාධපුරයේ විසූ කිහිපදෙනකුගේ සංස්කෘතියෙහි පිටපොත්තට පමණක් සීමා වී ඇති බව ය.

සිංහල සමාජය ම විදුර්ධ ගැමි සමාජයක් වූ කල ඉන් බිහි වූ පුද්ගලයන් අතින් කෙරුණු නිර්මාණවල ඒ විදුර්ධ ගැමිකම පෙනෙන්නට තිබුණි. අපට තිබුණේ පද්ධති සංස්කෘතියකි. අප සියලුම බලා ඇත්තේ පද්ධතීන් ලෙස ගැනීමෙනි. වැනද සමාජයක මුළු මහත් සමාජය ම පද්ධතියක් වීම වැළැක්විය නො හැකි ය. පද්ධතියක සංස්කෘතියෙහි පොදු බවක් මිස විශේෂිත ලක්ෂණ දැකිය හැකි නො වෙයි. අපේ කල කෘතීන්හි දක්නට ඇත්තේ සරල බවක් හා වාමී බවකි. එහෙත් එයින් පිළිබිඹුවන විදුර්ධ බවක් ද වෙයි. අපට එකල තිබී සංගීතයෙහි හා වෙදකමෙහි ද මේ ලක්ෂණ තිබෙන්නට ඇති බව පැහැදිලි ය. සිංහල සංගීතය සරල යැයි යමකු කියන්නේ නම් එයට හේතුව සංකීර්ණයෙහි නැති වී තිබීමක් සරල බවෙහි තිබීම ය.

විසිවැනි සියවසෙහි සිංහල විදුර්ධ සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට බලාපොරොත්තුවුවත් අතින් මූලික වැරදි දෙකක් සිදු වී ඇත. එකක් මෙරට විදුර්ධ හා විදුර්ධ නොවන අයුරින් සංස්කෘතීන් නොතිබී බව වටහා නො ගැනීම ය. සිංහල විදුර්ධ සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට උත්සාහ කළුවත් ආදර්ශයට ගත්තේ එකකෝ බටහිර ය. නැතහොත් භාරතීය බ්‍රාහ්මණ සමාජය ය. ඒ දෙකෙන් එකක්වත් අනුකරණය කරමින් ගැමියන්ගෙන් වෙන් කෙරුණු ඊතියා විදුර්ධ සංස්කෘතියක් ඇතිකිරීමට නොහැකි බව මෙරට ඊතියා සිංහල විදුර්ධ සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට අතගැසූ අයට තේරුම් ගැනීමට නො හැකි විය.

ඔවුන් අතින් සිදු වූ දෙවැනි වරද මෙරට ගැමි සංස්කෘතිය විදුර්ධ සංස්කෘතියක් බව තේරුම් නො ගැනීම ය. ඒදිරිවර සර්වචන්ද්‍ර මහතා නාට්‍ය නිෂ්පාදනයෙහි දී පමණක් මෙදි කරුණා අවබෝධ කරගත්තේ ය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ මනමේ හා සිංහබාහු ය. එහෙත් එතැනින් ඔබ්බට ගොස් සිංහල නාට්‍ය කලාවක් ගොඩනගාගැනීමට ඒ මහතාට නො හැකිවිය. එයට ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ සිංහල සංගීතය පිළිබඳ ව ඒ මහතා දැරූ බලාපොරොත්තු ආකල්ප ය. භාත්කණ්ඩයෙන් අමරදේව මහතා ඔස්සේ සිංහල සංගීතයක් ආනයනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වූ ඒ මහතාට සිංහබාහු නාට්‍යයෙන් පසුව සුදුසු සංගීතයක් නිර්මාණය කරගැනීමට නො හැකි විය. ලෝමහංස නාට්‍යය එයට කදිම උදාහරණයකි. මනමේ සිංහබාහු පවතින්නට ලෝමහංස නැතිවීමටත් හේතුව කුමක් දැයි ලෝමහංස හා එහි සංගීතය ගැන සිතේනු ගැසූ සර්වචන්ද්‍ර මහතාගේ හේලයන්ට සිතාගැනීමට නොහැකි වීම පුද්ගලයක් නො වේ. ඔවුහු තවමත් භාත්කණ්ඩයෙන් සිංහල සංගීතයක් ආනයනය කිරීමට බලාපොරොත්තුවෙති.

අමරදේව මහතාගේ ඇතැම් ගිත සිංහලයන් අතර ජනප්‍රියවන්නේ ඒ උත්තරභාරතීය සංගීතයට වඩා සිංහල නාදරටාවලට සමීප බැවිනි. අමරදේව මහතා ද තම ඇතැම් සංගීත නිර්මාණ සිංහල නාදරටාවලට සමීප බව ප්‍රකාශ කර ඇත. උත්තර භාරතීය රාගවලට අනුකූලව නිර්මාණයකරන සංගීතයක වුව ද සිංහල නාදරටා රිංගා තිබීමට හැකි බව මෙහි දී පෙනී යන කරුණකි. මේ කරුණු පිළිබඳ විශේෂ අධ්‍යයනයක් සංගීත හැකියාව ඇති අය විසින් කරනු ලැබිය යුතු ය. කෙසේ වෙතත් භාත්කණ්ඩයෙන් මෙරටට සංගීතය ආනයනය නොකර සිංහල නාදරටා තුළට උත්තර භාරතීය සංගීතය අවශෝෂණය කිරීමට හැකි ක්‍රමයක් වේ නම් ඒ ගැන සිත යොමුකිරීම මෙරට සංගීතයක් නැවත ඇතිකිරීමෙහිලා වැඩදායක වනු ඇත.

ගැමි සංස්කෘතියෙහි ඇති වැදගත්කම මාරුවක් වික්‍රමසිංහ මහතා තේරුම්ගත් නමුත් ඒ අනුසාරයෙන් යමක් ගොඩනැගීමට ඒ මහතා අසමත් විය. කලින් සඳහන් කර ඇති ආකාරයට එහි දී බාධාවක් වූයේ ඒ මහතා ගැමි සංස්කෘතියෙහි ඇතැම් අංග බටහිර යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි ඇතැම් අංග සමග සංසන්දනයකිරීමට යෑම ය. ගුණදාස අමරසේකර මහතා සිංහල කවිය සම්බන්ධයෙන් පැරණි විටින් හා කවි බස පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් කර ඇත. ඒ අධ්‍යයනය විසින් සිංහල කවීන් නවමගකට ගෙන යනු ලැබිය යුතු ය. එහෙත් එහි දී ද තවමත් සිංහල කවිය ඉංග්‍රීසි කවියෙන් වෙනස්වන්නේ කෙසේ ද යන ප්‍රශ්නයට පැහැදිලි පිළිතුරක් ලැබී නොමැති වීම ගැටළුවක් ව පවතියි. කවිය යනු පොයට්‍රි යන්නෙහි සිංහල පරිවර්තනයක් නො වේ. මෙරට විදුග්ධ ගැමි සමාජයෙහි කවිකීමක් මිස කවි කියවීමක් දක්නට නො ලැබිණි. ඉංග්‍රීසියෙන් නම් කවි කියවිය හැකි ය. ඇතැම්විට කවියන් තම කවි ප්‍රසිද්ධියේ කියන නමුත් එය ද කවි කියවීමක් (රීඩින් පොයට්‍රි) මිස අනෙකක් නො වේ. සිංහල කවීන් සිංහලයන්ට කියවීමට නොව කීමට කවි ලිවිය යුතු ය.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා